

MILIEU-EFFECTENKAART 2009

Lelie

<1,5% en 1,5-3% organische stof, 1% drift

clm

Middel	Toe-passings-tijdstip	Advies-dosering kg/ha of l/ha	Kg actieve stof kg a.s./ha	Milieu-effecten				Nuttige organismen	
				Grondwater		Water-leven	Lucht	Bestuivers	Bestrijders
				organische stofklassen					
				<1,5%	1,5-3%	MBP	MBP	MBP	kg a.s./ha
Grondontsmetting ¹ , voor het planten									
Monam	sept	750	382,50	2475000	2100000	0	0,00	A	C
Grondbehandeling, voor het planten									
Mocap 20 GS	feb-mrt	25	5,00	100	100	200	1,10	?	?
Nemathorin	feb-mrt	30	3,00	63000	28500	30	0,60	?	?
Grondbehandeling ¹ , bij het planten									
Amistar	mrt-april	6	1,50	9000	450	0	0,00	A	A
Vydate 10G (beddenbehandeling)	mrt-april	40	4,00	240	40	0	0,00	C	C
Bolontsmetting (bij 600 l aanhangend vocht /ha)									
Admire	mrt-april	0,04%	0,17	3360	672				
Allure vlb	mrt-april	1,50%	3,92	5940	486				
Captan 546 g/l	jan-april	0,50%	1,64	54	54				
Dipper	jan-april	0,13%	0,02	0	0				
Jet 5	jan-april	0,50%	0,83	0	0				
Kohinor	mrt-april	0,05%	0,21	4200	840				
Mirage Plus 570	mrt-april	1,25%	4,28	0	0				
Securo	mrt-april	1,50%	3,60	0	0				
Shirlan	mrt-april	0,50%	1,50	0	0				
Spore-stop	mrt-april	0,30%	0,14	0	0				
Sportak / Mirage Elan	mrt-april	0,30%	0,81	0	0				
Topsin M	mrt-april	1,00%	3,00	10800	780				
Onkruidbestrijding, vóór opkomst									
Basta 200	april	5	1,00	195	195	0	0,00	?	?
Chloor IPC 400	april	2	0,80	32	0	0	0,22	?	?
Linurex 50%, 90% driftreductie ²	april	1,5	0,75	1800	68	54	0,00	?	?
Linuron spp 50%	april	1,5	0,75	1800	68	540	0,00	?	?
Roundup	april	3	1,08	0	0	6	0,00	?	A
Stomp, 75% driftreductie ³	april	2	0,80	0	0	30	0,24	?	A
Touchdown	april	2,7	1,30	0	0	3	0,00	?	?
Onkruidbestrijding, rond opkomst									
Goltix WG	april-mei	3	2,10	2100	21	42	0,00	?	?
Pyramin DF, 75% driftreductie ³	april-mei	2	1,30	2600	116	1	0,00	?	?
Onkruidbestrijding, na opkomst									
Asulox	april-sept	2	0,80	0	0	0	0,08	?	?
Focus Plus	juli-sept	4	0,40	1040	520	0	0,00	?	?
Fusilade	juli-sept	1,5	0,19	465	150	2	0,03	?	?
Goltix WG	april-sept	0,5	0,35	350	4	7	0,00	?	?
Targa Prestige	juli-sept	1,5	0,08	12	0	0	0,01	?	?
Luis/virusbestrijding, na opkomst									
Calypso	mei-sept	0,25	0,12	48	1	3	0,00	B	B
Decis Micro	mei-sept	0,16	0,01	0	0	69	0,00	B	C
Karate Zeon, 90% driftreductie ²	mei-sept	0,05	0,01	0	0	2	0,00	C	C
Luxan Olie-H	mei-sept	6	4,80	2160	30	0	0,62	A	A
Plenum 25 WP	mei-sept	0,4	0,10	0	0	0	0,01	A	A
Sumicidin super (>2 toepassingen/jaar) ²	april-juni	0,4	0,01	0	0	4	0,00	C	C
Sumicidin super (max. 2 toepassingen/jaar) ²	april-juni	0,4	0,01	0	0	1	0,00	C	C
Vuurbestrijding, na opkomst									
Allure vlb	mei-sept	1,5	0,65	990	81	11	0,10	A	A
Daconil	mei-sept	2,2	1,65	3300	264	7	0,25	A	A
Flint ⁴	mei-sept	0,25	0,13	0	0	7	0,02	A	A
Folicur 25 WG ⁴	mei-sept	0,6	0,15	0	0	6	0,01	A	A
Frupica	mei-sept	0,35	0,18	0	0	3	0,02	A	?
Kenbyo ⁴	mei-sept	0,4	0,20	1480	1280	5	0,01	?	A
mancozeb vlb ⁵	mei-sept	4	1,80	2320	180	4	0,20	A	B
maneb spp ⁵	mei-sept	2,5	2,00	2500	200	3	0,22	A	B
Mirage Plus 570	mei-sept	1,5	0,86	0	0	21	0,63	A	A
Rudis	mei-sept	0,25	0,12	0	0	0	0,00	?	?
Shirlan	mei-sept	0,4	0,20	0	0	14	0,02	?	?
Spirit	mei-sept	2	1,10	0	0	62	0,22	C	A

¹ Bij grondontsmetting en grondbehandeling bij het planten is de drift 0%.

² Voor dit middel gelden drifbeperkende maatregelen: drift = 0,1%.

³ Voor dit middel gelden drifbeperkende maatregelen: drift = 0,25%.

⁴ Rond de bloei middel toevoegen.

⁵ Niet in Bloembollenstreek.

Bij de bolontsmetting wordt uitgegaan van een perfecte toepassing zonder emissie naar het oppervlaktewater. Zie voor tips om emissie tijdens de bolontsmetting te voorkomen de Telen met toekomst emissiechecklist en de brochure "Voorkom milieubederf op eigen erf" van het Landelijk Milieuoeverleg Bloembollen.

Legenda

Grondwater
Waterleven
Lucht

Eenheid

MBP
MBP
kg a.s./ha

Kleuren

≤ 100
≤ 10
≤ 0,12

> 100 en ≤ 1000
> 10 en ≤ 100
> 0,12 en ≤ 0,42

> 1000
> 100
> 0,42

Nuttige organismen

A Bruikbaar in geïntegr. teelt

B Beperkt bruikbaar

C Niet bruikbaar

? Risico niet bekend

Toelichting en streefwaarden

Met de Milieu-effectenkaart is het mogelijk om bestrijdingsmiddelen te vergelijken op het risico voor uitspoeling naar grondwater, waterleven in de sloot, vervluchtiging naar de lucht en nuttige organismen.

- Het risico voor uitspoeling naar het grondwater is weergegeven in Milieubelastingspunten (MBP). Een score van 100 MBP komt overeen met de toelatingsnorm van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Het risico voor uitspoeling is vaak afhankelijk van de hoeveelheid neerslag die valt. Daarom is op deze kaart (indien relevant) onderscheid gemaakt in toepassingstijdstip. In het najaar regent het immers meer dan in het voorjaar.
- Het risico voor waterleven is weergegeven in Milieubelastingspunten (MBP). Een score van 10 MBP komt overeen met de toelatingsnorm van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb).
- De vervluchtiging naar de lucht is weergegeven in kg actieve stof/hectare. Streefwaarde in Telen met toekomst is 0,42 kg a.s./ha. De waarden op de kaart zijn afkomstig van Alterra en RIVM.
- Het risico voor bestrijders (natuurlijke vijanden zoals sluipwespen, lieveheersbeestjes, roofmijten) en bestuivers (bijen en hommels) is weergegeven met een symbool. Dit symbool geeft de bruikbaarheid in geïntegreerde teelt weer en is een samenvoeging van de effecten van bestrijdingsmiddelen voor elk afzonderlijk nuttig organisme. Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden in de neveneffectengidsen van de verschillende leveranciers van nuttige organismen.

Drift en MBP waterleven

De milieubelasting voor het waterleven wordt bepaald door de hoeveelheid drift. Deze kaart gaat standaard uit van 1% drift. Voor middelen waarvoor op het etiket extra driftbeperkende maatregelen zijn voorgeschreven is gerekend met een lager driftpercentage (zie voetnoten). Als u standaard gebruik maakt van driftreducerende spuittechnieken zal de MBP waterleven ook voor de andere middelen lager uitkomen. Daarbij geldt dat door driftreductie van bijvoorbeeld 75% de MBP waterleven ook met 75% afneemt.

Informatie

Deze kaart is opgesteld door Telen met toekomst, in samenwerking met CLM.

De punten voor grondwater en waterleven zijn afgeleid van de CLM-Milieumeetlat. De BRI lucht is afkomstig van PPO, Alterra en RIVM en de symbolen voor nuttige organismen zijn gebaseerd op de neveneffectengids van Koppert Biological Systems. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw begeleider van Telen met toekomst. De Milieu-effectenkaarten zijn digitaal verkrijgbaar op www.telenmettoekomst.nl.

Aansprakelijkheid

CLM en Telen met toekomst aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventueel in de Milieu-effectenkaart voorkomende onjuistheden en voor onbedoeld gebruik van de kaart.